

W naszej szkole znajduje się dwóch specjalistów w zakresie prowadzenia zajęć logopedycznych. Dzieci kwalifikowane są na takie zajęcia po uprzednim badaniu logopedycznym. Ocenic mowę, jak również wywołać głoskę powinien logopeda. On również sprawdza postępy dziecka.

Jak rozwija się mowa?

Począwszy od życia płodowego dziecko rejestruje dźwięki z otoczenia, najlepiej zaś rozpoznaje głos matki. Już w pierwszym miesiącu życia noworodek płaczem, krzykiem sygnalizuje swoje potrzeby. Drugi i trzeci miesiąc to miesiąc głużenia. Dziecko wydaje dźwięki typu: ga, aga, gha, głównie w chwilach dobrego samopoczucia. Kontynuuje trening narządów artykulacyjnych. Szósty miesiąc życia to okres gaworzenia, czyli powtarzania ciągów sylabowych typu: ba-ba, ma-ma, ta-ta. Niemowlę coraz lepiej rozumie mowę, reaguje na swoje imię oraz ton głosu.

Pod koniec pierwszego roku życia wymawia kilka prostych słów, wykonuje polecenia związane z konkretną sytuacją. Drugi rok życia to okres burzliwego rozwoju mowy. Charakterystyczna jest „lawina” nowych słów, a pod koniec tego okresu dziecko buduje krótkie, proste zdania. W okresie przedszkolnym maluch rozwija możliwości językowe poprzez: wzbogacanie zasobu słów, poznawanie i stosowanie form gramatycznych, prowadzenie dialogów.

Dziecko:

- trzyletnie wykorzystuje w swojej mowie głoski: p, b, m, w, f, t, d, ch, ń, k, g, l oraz ś, ź, ć, dź,
- czteroletnie- oprócz wyżej wymienionych, wymawia głoski syczące: s, z, c, dz, może się pojawić już głoska r,
- pięcioletnie- dodatkowo jeszcze głoski sz, ż, cz, dż oraz głoskę r,
- sześciolatek buduje swobodne wypowiedzi, prawidłowe pod względem gramatycznym, używając właściwie wymawianych głosek.

Należy zwrócić uwagę na to, że każde dziecko rozwija się indywidualnie. Niektóre dzieci wcześniej zaczynają posługiwać się prawidłową mową we wszystkich jej aspektach (mówienie, rozumienie), inne trochę później.

Pamiętajcie jednak, Rodzice, jeśli macie wątpliwości, to należy udać się do specjalisty.

Jak możemy wspierać rozwój mowy dziecka?

Pierwszym ważnym sposobem, które w naturalny sposób usprawnia język, wargi, podniebienie i żuchwę jest karmienie piersią. Picie z kubka (nie może to być kubek-niekapek!), jedzenie łyżeczką, samodzielne żucie i gryzienie pokarmów dalej doskonali te funkcje. Oprócz tego przyczyniają się do prawidłowego zgryzu i prawidłowego nawyku połykania (przy zamkniętych ustach). Ważne jest zatem wczesne rezygnowanie z butelek i smoczków.

Częste oczyszczanie nosa z wydzieliny ułatwi dziecku, tak ważne przy mówieniu, oddychanie przez nos, a nie przez usta. Jeśli infekcje z katarą pojawiają się często, warto znaleźć ich przyczynę konsultując się z lekarzem laryngologiem lub alergologiem.

Wrażliwość słuchową należy rozwijać poprzez śpiewanie piosenek, słuchanie spokojnej muzyki, zabawy z dźwiękami.

mgr Magdalena Dudzik-Gilewska
Szkoła Podstawowa w Płużnicy

Wzbogacania słownictwa oraz doskonalenia umiejętności budowania zdań dziecko uczy się podczas rozmowy, słuchania bajek, wierszyków, wyliczanek. Rozmowa jest najważniejsza, bowiem buduje więź emocjonalną między Rodzicami a Dzieckiem i rozwija kontakt.

Bibliografia:

B. Dawczak, J. Spychał, *Ciszki ś, ź, ć, dź. Zabawy głoskami*, wyd. Harmonia